

سر فصل دوس

رشته کلام اسلامی

سطح سه حوزه های علمیه خواهران

ورودی ۱۴۰۰ و مابعد

سال تنظیم: ۱۴۰۰

فهرست:

۲	فهرست
۴	کلیات رشته
۵	عناوین دروس
۶	فقه ۱
۷	فقه ۲
۸	فقه ۳
۹	فقه ۴
۱۰	اصول فقه ۱
۱۱	اصول فقه ۲
۱۲	اصول فقه ۳
۱۳	اصول فقه ۴
۱۴	تفسیر قرآن ۱
۱۵	تفسیر قرآن ۲
۱۶	تجزیه و ترکیب
۱۷	متون کلامی ۱
۱۸	متون کلامی ۲
۱۹	کلام استدلالی (اثبات وجود خدا)
۲۱	کلام استدلالی (صفات خداوند)
۲۲	کلام استدلالی (عدل الهی)
۲۳	کلام استدلالی (انسان شناسی و جهان شناسی)
۲۵	کلام استدلالی (نبوت)
۲۷	کلام استدلالی (امامت)
۲۹	کلام استدلالی (مهدویت)
۳۱	کلام استدلالی (معاد)
۳۲	تاریخ کلام امامیه
۳۳	تاریخ کلام اهل سنت
۳۵	تاریخ فلسفه غرب
۳۶	معارف شیعی
۳۸	کلام تطبیقی بین الادیان
۴۰	فقه الحدیث اعتقادی
۴۱	فلسفه دین ۱
۴۳	فلسفه دین ۲
۴۵	مسائل جدید کلامی
۴۷	فلسفه اسلامی ۱

۴۸	فلسفه اسلامی ۲
۴۹	فلسفه اسلامی ۳
۵۰	معرفت شناسی
۵۲	مهارت‌های مناظره
۵۳	روش شناسی علم کلام
۵۴	متون تخصصی (کلامی) عربی معاصر
۵۵	زبان انگلیسی تخصصی
۵۶	منطق فهم حدیث (جبرانی)
۵۸	روش تفسیر قرآن (جبرانی)
۶۰	زبان انگلیسی عمومی (جبرانی)
۶۱	کلیات علم کلام (جبرانی)
۶۳	منبع شناسی علم کلام (جبرانی)
۶۴	منطق (جبرانی)
۶۶	پایان نامه
۶۷	مهارت پژوهشگری
۶۸	مسئله یابی و منبع یابی
۶۹	طرحنامه نویسی
۷۰	فیش نویسی و پردازش اطلاعات
۷۱	شیوه تدوین پایان نامه
۷۲	مقاله نویسی
۷۳	روش نقد و تحلیل
۷۴	عناوین جامع رشته کلام اسلامی

کلیات رشته:

ماده ۱. عنوان:

عنوان رشته کلام اسلامی است.

ماده ۲. تعریف:

سطح سه آموزشی - پژوهشی رشته کلام اسلامی، سطحی از تحصیلات حوزوی است که در آن طلاب، مبانی، مکاتب، آراء، مسائل و روش‌های مربوط به آن رشته را در حد شناخت فرا می‌گیرند و توانایی پاسخگویی به نیازهای علمی در سطح نیمه تخصصی این رشته را کسب می‌کنند و پس از دفاع از پایان‌نامه، دانشنامه سطح سه آن رشته را دریافت می‌کنند.

ماده ۳. اهداف:

۱. تعمیق مبانی اعتقادی و ایجاد زمینه‌ی تعالی اخلاقی و معنوی؛
۲. شناخت مبانی، مکاتب، آراء، مسائل و روش‌ها و مشرب‌های مهم در کلام اسلامی؛
۳. تقویت توان پژوهش در حد تحلیل و بررسی تطبیقی مسائل مرتبط با رشته کلام اسلامی؛
۴. ایجاد توان تدریس در مقطع سطح دو و کارشناسی در کلام اسلامی؛
۵. ایجاد توان تبلیغ و پاسخ‌گویی به نیازهای علمی و مسائل رشته در سطح نیمه تخصصی؛
۶. ایجاد توان بهره‌گیری از متون مرجع کلامی؛

ماده ۴. ضرورت:

لزوم تربیت کارشناسان توانمند و روزآمد جهت تبیین، ترویج و دفاع از عقائد شیعه امامیه در راستای تحقق رسالت حوزه‌های علمیه خواهران

ماده ۵. سیاست‌ها:

۱. محیط‌سازی به منظور تعالی اخلاقی معنوی طلاب؛
۲. تقویت استقلال فکری و اعتماد به نفس در مسائل علمی؛
۳. اولویت آموزش محورها و موضوعات اصلی رشته؛
۴. تأکید بر توسعه آموزش‌های پژوهش محور؛
۵. تأکید بر بهره‌گیری از روش‌های کارآمد آموزشی به ویژه روش مشارکت فعال؛
۶. تأکید بر پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و توجه به نیازهای روز؛
۷. تأکید بر استفاده از متون اساسی، جامع، موجز و کاربردی و معرفی توصیفی منابع محوری؛
۸. اهتمام بر درک و بکارگیری متون و منابع، در حد دوره؛
۹. توجه به اقتضات و نقش محوری بانوان در تحکیم خانواده در محتوا و اجرای برنامه‌های درسی؛
۱۰. شناسایی استعدادها و ویژه جهت تصدی امور تحقیق، تدریس، مدیریت و ...
۱۱. جهت‌دهی واحدهای درسی به سمت تولید دانش اسلامی؛
۱۲. تأکید بر استفاده از آیات و روایات در گسترش مباحث کلامی؛
۱۳. تأکید بر حفظ رویکرد تقریب؛
۱۴. تأکید بر حفظ نیازهای نظام، حوزه و جامعه اسلامی؛

عناوین دروس:

واحد	دروس عمومی و تخصصی	ردیف	واحد	دروس عمومی و تخصصی	ردیف
۲	تاریخ فلسفه غرب	۱۶	۱۲	فقه ۱، ۲، ۳ و ۴	۱
۲	معارف شیعی	۱۷	۸	اصول فقه ۱، ۲، ۳ و ۴	۲
۳	کلام تطبیقی بین‌الادیان	۱۸	۴	تفسیر قرآن ۱ و ۲	۳
۲	فقه الحدیث اعتقادی	۱۹	۲	تجزیه و ترکیب	۴
۴	فلسفه دین	۲۰	۴	متون کلامی ۱ و ۲	۵
۲	مسائل جدید کلامی	۲۱	۲	کلام استدلالی (اثبات وجود خدا)	۶
۱۰	فلسفه اسلامی ۱ و ۲ و ۳	۲۲	۳	کلام استدلالی (صفات خداوند)	۷
۲	معرفت شناسی	۲۳	۳	کلام استدلالی (عدل الهی)	۸
۲	مهارت‌های مناظره	۲۴	۲	کلام استدلالی (انسان شناسی و جهان شناسی)	۹
۲	روش شناسی علم کلام	۲۵	۲	کلام استدلالی (نبوت)	۱۰
۲	متون تخصصی (کلامی) عربی معاصر	۲۶	۲	کلام استدلالی (امامت)	۱۱
۲	زبان انگلیسی تخصصی	۲۷	۲	کلام استدلالی (مهدویت)	۱۲
۳	روش تحقیق پیشرفته	۲۸	۲	کلام استدلالی (معاد)	۱۳
۴	پایان نامه	۲۹	۲	تاریخ کلام امامیه	۱۴
۹۴	جمع واحد		۲	تاریخ کلام اهل سنت	۱۵

واحد	دروس جبرانی	ردیف	واحد	دروس جبرانی	ردیف
۲	کلیات علم کلام	۴	۲	منطق فهم حدیث	۱
۲	منبع‌شناسی علم کلام	۵	۲	روش تفسیر قرآن	۲
۲	منطق	۶	۲	زبان انگلیسی عمومی	۳
۱۲	جمع واحد				

نکته: گذراندن دروس جبرانی با رعایت سقف ۱۸ واحد در هر نیمسال برای طلاب الزامی می‌باشد.

فقه ۱

شناسه درس: ۲۰۴۱۳۰۱

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مباحث مهم فقه و آشنایی با روش‌های استدلال فقهی

ارزشیابی: ۱۵ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت کلاسی و ۳ نمره به امتحان میانی اختصاص دارد.

سرفصل:

اجاره، ضمان، مضاربه، قرض، ودیعه، وقف

متن درسی: دروس تمهیدیه فی الفقه الاستدلالی، باقر ایروانی

منابع:

۱. الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية، شهید ثانی (ره)
۲. مسالك الافهام إلى تنقیح شرایع الإسلام، شهید ثانی (ره)
۳. شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام، محقق حلی (ره)
۴. فقه الامام الصادق (علیه السلام)، محمد جواد مغنیه (ره)

فقه ۲

شناسه درس: ۳۰۴۱۳۰۲

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مباحث مهم فقه و آشنایی با روش‌های استدلال فقهی

ارزشیابی: ۱۵ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت کلاسی و ۳ نمره به امتحان میانی اختصاص دارد.

سرفصل:

قضا، شهادت، اقرار

متن درسی: دروس تمهیدیه فی الفقه الاستدلالی، باقر ایروانی

منابع:

۱. الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية، شهید ثانی (ره)
۲. مسالك الافهام إلى تنقيح شرايع الإسلام، شهید ثانی (ره)
۳. شرايع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام، محقق حلی (ره)
۴. فقه الامام الصادق (عليه السلام)، محمد جواد مغنیه (ره)

فقه ۳

شناسه درس: ۳۰۴۱۳۰۳

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مباحث مهم فقه و آشنایی با روش‌های استدلال فقهی

ارزشیابی: ۱۵ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت کلاسی و ۳ نمره به امتحان میانی اختصاص دارد.

سرفصل:

لقطه، اطعمه و اشربه، ارث

متن درسی: دروس تمهیدیه فی الفقه الاستدلالی، باقر ایروانی

منابع:

۱. الروضة البهية فی شرح للمعة الدمشقية، شهید ثانی (ره)
۲. مسالك الافهام إلى تنقیح شرایع الإسلام، شهید ثانی (ره)
۳. شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام، محقق حلی (ره)
۴. فقه الامام الصادق (علیه السلام)، محمد جواد مغنیه (ره)

فقه ۴

شناسه درس: ۳۰۴۱۳۰۴

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مباحث مهم فقه و آشنایی با روش‌های استدلال فقهی

ارزشیابی: ۱۵ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت کلاسی و ۳ نمره به امتحان میانی اختصاص دارد.

سرفصل:

انفال و مشترکات، حدود، دیات (به استثنای بحث مقادیرالديات تا ابتدای بحث من احکام القتل)

متن درسی: دروس تمهیدیه فی الفقه الاستدلالی، باقر ایروانی

منابع:

۱. الروضه البهیه فی شرح اللمعه الدمشقیه، شهید ثانی (ره)
۲. مسالک الافهام لی تنقیح شرایع الإسلام، شهید ثانی (ره)
۳. شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام، محقق حلی (ره)
۴. فقه الامام الصادق (علیه السلام)، محمد جواد مغنیه (ره)

اصول فقه ۱

شناسه درس: ۳۰۴۱۴۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت مباحث اصولی مهم و مورد نیاز رشته کلام اسلامی

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت کلاسی و ۴ نمره به امتحان شفاهی اختصاص دارد.

سرفصل:

ملازمات عقلی:

اقسام دلیل عقلی، مستقلات عقلیه، مقدمه واجب (از مباحث غیر مستقلات عقلیه)

متن درسی: اصول الفقه، مرحوم مظفر^(ه)

محدوده: از اول المقصد الثانی (الملازمات العقلیه) تا ابتدای المساله الثالثه (مساله الضد) به استثنای مبحث اجزاء

منابع:

۱. کفایة الاصول، محمد کاظم آخوند خراسانی^(ه)
۲. فرائد الاصول (الرسائل)، شیخ مرتضی انصاری^(ه)
۳. دروس فی علم الاصول الحلقة الثالثه، شهید سید محمد صدر^(ه)
۴. تمهید القواعد الاصولیه و العربیه لتفریح قواعد الأحکام الشرعیه، شهید ثانی^(ه)

اصول فقه ۲

شناسه درس: ۳۰۴۱۴۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت مباحث اصولی مهم و مورد نیاز رشته کلام اسلامی

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت کلاسی و ۴ نمره به امتحان شفاهی اختصاص دارد.

سرفصل:

غیر مستقلات عقلیه، مباحث: اجزاء، مساله ضد، اجتماع امر و نهی

متن درسی: اصول الفقه، مرحوم مظفر^(ه)

محدوده:

از ابتدای الباب الثانی (غیر مستقلات عقلیه) تا پایان بحث اجتماع امر و نهی به استثنای بحث مقدمه واجب

منابع:

۱. کفایة الاصول، محمد کاظم آخوند خراسانی^(ه)
۲. فرائد الاصول (الرسائل)، شیخ مرتضی انصاری^(ه)
۳. دروس فی علم الاصول الحلقة الثالثة، شهید سید محمد صدر^(ه)
۴. تمهید القواعد الاصولیة و العربیة لتفریح قواعد الأحكام الشرعیة، شهید ثانی^(ه)

اصول فقه ۳

شناسه درس: ۳۰۴۱۴۰۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت مباحث اصولی مهم و مورد نیاز رشته کلام اسلامی

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت کلاسی و ۴ نمره به امتحان شفاهی اختصاص دارد.

سرفصل:

مباحث حجت :

○ مباحث مقدماتی

- موضوع این بحث
- معنای حجت
- مدلول کلمه اماره و ظن معتبر
- ظن نوعی
- اماره و اصل عملی
- معیار حجیت اماره
- ذاتی بودن حجیت علم
- جایگاه حجیت اماره
- ظن خاص و ظن مطلق

○ قرآن کریم و نسخ آن

○ سنت

- فعل و تقریر معصوم
- خبر متواتر
- خبر واحد

○ دلیل عقلی

متن درسی: اصول الفقه، مرحوم مظفر (۵)

محدوده: از اول المقصد الثالث: مباحث الحجّة تا ابتدای الباب الخامس: حجیة الظواهر (به استثناء مباحث: ۱. مقدمات دلیل انسداد تا ابتدای کتاب العزیز ۲. دلیل حجیت خبر الواحد من الاجماع ۳. بحث الباب الثالث الاجماع)

منابع:

۱. کفایه الاصول، محمد کاظم آخوند خراسانی (۵)
۲. فرائد الاصول (الرسائل)، شیخ مرتضی انصاری (۵)
۳. دروس فی علم الاصول الحلقه الثالثه، شهید سید محمد صدر (۵)
۴. تمهید القواعد الاصولیة و العربیة لتفریح قواعد الأحكام الشرعیة، شهید ثانی (۵)

اصول فقه ۴

شناسه درس: ۳۰۴۱۴۰۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت مباحث اصولی مهم و مورد نیاز رشته کلام اسلامی

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت کلاسی و ۴ نمره به امتحان شفاهی اختصاص دارد.

سرفصل:

حجیت ظواهر، تعادل و تراجیح

متن درسی: اصول الفقه، مرحوم مظفر^(ه)

محدوده: از ابتدای الباب الخامس حجه الظواهر تا پایان بحث تعادل و تراجیح به استثنای مباحث: الشهرة، السیره، القیاس

منابع:

۱. کفایة الاصول، محمد کاظم آخوند خراسانی^(ه)
۲. فرائد الاصول (الرسائل)، شیخ مرتضی انصاری^(ه)
۳. دروس فی علم الاصول الحلقة الثالثة، شهید سید محمد صدر^(ه)
۴. تمهید القواعد الاصولیة و العربیة لتفریح قواعد الأحكام الشرعیة، شهید ثانی^(ه)

تفسیر قرآن ۱

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز: ندارد

شناسه درس: ۳۰۴۱۲۰۳

نوع واحد: نظری

هدف: تبیین و تفسیر آیاتی از قرآن کریم به روش ترتیبی

ارزشیابی: ۳ نمره به فعالیت کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

حداقل ۴۵ صفحه وزیری از میان مباحث متن عربی تفسیر مجمع‌البیان خوانده می‌شود. طلاب در کنار این متن به تفسیر تبیان، تفسیر جوامع الجامع و تفسیر نمونه نیز مراجعه نمایند.

متن درسی: متن عربی تفسیر مجمع‌البیان

محدوده: سوره‌های تکویر، اعلی، فجر، لیل، ضحی، انشراح، عادیات، تکاثر، عصر، فیل، ماعون، کوثر، کافرون، مسد

منابع:

۱. مجمع‌البیان، مرحوم طبرسی (ره)
۲. تفسیر تبیان، مرحوم شیخ طوسی (ره)
۳. جوامع الجامع؛ مرحوم طبرسی (ره)
۴. المیزان، مرحوم علامه طباطبائی (ره)
۵. تفسیر نمونه، ناصر مکارم شیرازی و همکاران
۶. تفسیر نورالثقلین، علی بن جمعه الحویزی (ره)
۷. تفسیر برهان، مرحوم سیدهاشم بحرانی (ره)
۸. تفسیر لاهیجی، مرحوم شریف لاهیجی (ره)

تفسیر قرآن ۲

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز: ندارد

شناسه درس: ۳۰۴۱۲۰۴

نوع واحد: نظری

هدف: تبیین و تفسیر آیاتی از قرآن کریم به روش ترتیبی

ارزشیابی: ۳ نمره به فعالیت کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

حداقل ۶۰ صفحه وزیری از میان مباحث متن عربی تفسیر المیزان
طلاب در کنار این متن به تفاسیر احسن‌الحديث، کنز الدقائق و المنار نیز مراجعه نمایند.

متن درسی: متن عربی تفسیر المیزان، مرحوم علامه طباطبائی(ره)

محدوده: از ابتدای آیه ۳۶ تا پایان آیه ۷۰ سوره نساء

منابع:

۱. مجمع البیان، مرحوم طبرسی(ره)
۲. تفسیر تبیان، مرحوم شیخ طوسی(ره)
۳. جوامع الجامع، مرحوم طبرسی(ره)
۴. تفسیر نمونه، ناصر مکارم شیرازی و همکاران
۵. تفسیر نورالثقلین، علی بن جمعه الحویزی (ره)
۶. تفسیر برهان، مرحوم سیدهاشم بحرانی (ره)
۷. تفسیر لاهیجی، مرحوم شریف لاهیجی (ره)
۸. تفسیر تسنیم، آیت الله جوادی آملی

تجزیه و ترکیب

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز: ندارد

شناسه درس: ۳۰۴۱۱۰۱

نوع واحد: نظری - عملی

هدف: تقویت توان تشخیص و بکارگیری قواعد صرف و نحو

ارزشیابی: ۵ نمره به فعالیت‌های کلاسی، ۵ نمره به کار عملی طلاب (تجزیه و ترکیب صفحاتی - با تعیین استاد - از قرآن کریم، نهج البلاغه یا عبارات مشکل) و ۱۰ نمره دیگر به امتحان پایانی اختصاص دارد. امتحان پایانی از متنی غیر از متن داده شده در کار عملی طلاب باشد.

سرفصل:

- اهمیت تجزیه و ترکیب
- مفهوم‌شناسی تجزیه و بیان عناصر موثر در تجزیه فعل، اسم معرب، اسم مبنی و حرف
- مفهوم‌شناسی ترکیب و بیان عناصر موثر در ترکیب کلمه و جمله
- اقسام ترکیب (موضوعی و غیر موضوعی، جدولی و غیر جدولی (تشریحی)، یک وجهی و چند وجهی)

متن درسی: ----

توضیحات:

شایسته است اساتید محترم ابتدا در ۳ یا ۴ جلسه، چهار بند فوق را یادآوری نموده و بعد برای هر جلسه آیاتی از قرآن را مشخص کرده و از همه طلاب بخواهند که آن را تجزیه و ترکیب و ترجمه نمایند و در کلاس از آنها سوال نموده و کار عملی آنها را ارزیابی کنند.

منابع:

۱. الجدول فی اعراب القرآن و صرفه و بیانه مع فوائد نحویه هامه، محمود صافی
۲. اعراب القرآن الکریم و بیانه، محیی‌الدین الدرویش
۳. اعراب القرآن، المنسوب الی ابراهیم بن سری الزجاج
۴. الکشاف عن حقایق التنزیل و عیون الأقاویل فی وجوه التأویل، جارالله زمخشری
۵. جوامع الجامع، فضل بن حسن طبرسی

متون کلامی ۱

شناسه درس: ۳۰۴۱۶۲۰

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت متون مهم کلامی شیعه و توان بهره‌گیری از آنها

ارزشیابی: ۱۰ نمره به فعالیت کلاسی (اعم از مراجعه به متون و تهیه گزارش از آنها) و ۱۰ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

متون کلامی امامیه:

- کلیات (مفهوم شناسی، پیشینه، ضرورت و اهمیت)
- متون کلامی قرن ۳ (الایضاح فضل بن شاذان)
- متون کلامی قرن ۴ (الاعتقادات، التوحید، تصحیح الاعتقاد، اوائل المقالات و...)
- متون کلامی قرن ۵ (الذخیره فی علم الکلام، الشافی، الاقتصاد و...)
- متون کلامی قرن ۶و ۷ (الاحتجاج، تجرید الاعتقاد، کشف المحجّه، قواعد المرام و...)
- متون کلامی قرن ۸و ۹ (کشف المراد، نهج الحق و کشف الصدق، ارشاد الطالبین و...)
- متون کلامی قرن ۱۰ و ۱۱ (علم‌الیقین از ملامحسن فیض، گوهر مراد، شوارق الالهام و...)
- متون کلامی قرن ۱۲ تا ۱۴ (عقائد الامامیه، المراجعات، لطایف غیبیه، معالم المدرستین، الالهیات و...)
- نمونه‌هایی از متون کلامی زیدیه
- نمونه‌هایی از متون کلامی اسماعیلیه

متن درسی: ----

منابع:

۱. الذریعه الی تصانیف الشیعه، شیخ آقا بزرگ تهرانی
۲. گزیده ای از متون کلامی به زبان عربی، مهدی فرمانیان
۳. بحوث فی الملل و النحل، جعفر سبحانی (بخش الزیدیه و الاسماعیلیه)

متون کلامی ۲

شناسه درس: ۳۰۴۱۶۲۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت متون مهم کلامی اهل سنت و توان بهره‌گیری از آنها

ارزشیابی: ۱۰ نمره به فعالیت کلاسی (اعم از مراجعه به متون و تهیه گزارش از آنها) و ۱۰ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

متون کلامی اهل سنت:

- کلیات (مفهوم شناسی، پیشینه، ضرورت و اهمیت)
- متون کلامی معتزله (شرح اصول الخمسه، المغنی، الکامل فی الاستقصاء، الانتصار، شرح الیاقوت و...)
- متون کلامی اشاعره (المواقف، المقاصد، الانصاف، المطالب العالیه، الاربعین فی اصول الدین، مقالات الاسلامیین، الشامل فی اصول الدین)
- متون کلامی ماتریدییه (العقائد النسفییه، التوحید، تأویلات اهل السنه و...)
- متون اهل حدیث (سلفیه و وهابیت)
- متون اباضیه

متن درسی: ----

منابع:

۱. گزیده‌ای از متون کلامی به زبان عربی، مهدی فرمانیان
۲. بحوث فی الملل و النحل، جعفر سبحانی (بخش السلفیه و الوهابیه و الاباضیه)
۳. گزینش برخی از متون معرفی شده در سرفصل

کلام استدلالی (اثبات وجود خدا)

شناسه درس: ۳۰۴۱۶۲۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: بررسی تحلیلی اثبات وجود خدا (بر اساس عقل، کتاب و سنت)

ارزشیابی: ۳ نمره به تحقیق و ۲ نمره فعالیت کلاسی و ۱۵ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

- مفهوم‌شناسی: مفهوم خدا و واژگان مرتبط (الله، ذات نامتناهی، واجب‌الوجود و ...)
- امکان شناخت ذات و صفات خداوند از دیدگاه متکلمین اسلامی
- اثبات وجود خداوند
 - برهان‌پذیری وجود خدا
 - راه فطرت
 - برهان‌های جهان‌شناختی
 - برهان‌های غایت‌شناختی
 - برهان‌های صدیقین
 - برهان‌های وجودی

متن درسی:

۱. ایضاح المراد فی شرح کشف المراد، علی ربانی گلپایگانی
۲. الهیات فلسفی، محمد محمد رضایی

متون محوری:

۱. مبدأ و معاد (قسمت مبدأشناسی)، تبیین براهین اثبات خدا (فصل سوم به بعد)، عبدالله جوادی آملی
۲. نقد برهان‌ناپذیری وجود خدا (عسگری سلیمانی)

منابع:

۱. خداشناسی فلسفی، عبدالرسول عبودیت و مجتبی مصباح
۲. مدخل مسائل جدید علم کلام، ج ۱، جعفر سبحانی
۳. الالهیات، ج ۱، جعفر سبحانی
۴. شرح بداية الحکمه و نهایة الحکمه، علی شیروانی
۵. توحید، مرتضی مطهری
۶. کلم الطیب، عبدالحسین طیب

۷. بحثی مبسوط در آموزش عقاید ۱ و ۲، محسن غرویان
۸. عقائد الانسان و توضیح المراد، حسینی تهرانی
۹. درس‌هایی از علم کلام، حبیب‌الله طاهری
۱۰. نقد و طرح اندیشه‌ها در مبانی اعتقادی، سیدرضی شیرازی
۱۱. کفایة‌الموحدين، مرحوم طبرسی
۱۲. کلام نوین اسلامی، عبدالحسین خسروپناه
۱۳. شروح نهج البلاغه (خطبه‌های توحیدی)
۱۴. پاسخ به شبهات کلامی (دفتر اول، خداشناسی)، محمدحسن قدردان قراملکی

کلام اسلامی سطح سه-ورودی . . . ۱۴۰۹ و ما بعد

کلام استدلالی (صفات خداوند)

شناسه درس: ۳۰۴۱۶۲۶

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: کلام استدلالی (اثبات وجود خدا)

هدف: بررسی تحلیلی صفات خداوند و رابطه آن با ذات (بر اساس عقل، کتاب و سنت)

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به تحقیق و ۳ نمره به امتحان میانی اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات (تعریف صفت، اسم و تفاوت آنها)
- کیفیت رابطه صفات با ذات
- بررسی دیدگاه‌های کلامی، عینیت، زیادت و نیابت
- معنی شناسی صفات الهی
- بررسی برخی از صفات مهم ثبوتی و سلبی از حیث معنا، محدوده و اثبات
 - حیات
 - علم مطلق (سمع و بصر)
 - قدرت مطلق
 - اراده
 - کلام
 - حکمت
 - عدالت
 - توحید (واحدی و عددی)
 - صفات سلبی

متن درسی:

۱. ایضاح المراد فی شرح کشف المراد، علی ربانی گلپایگانی
۲. محاضرات فی الالهیات، علی ربانی گلپایگانی

منابع:

۱. الالهیات، ج ۲، جعفر سبحانی
۲. گوهر مراد، عبدالرزاق لاهیجی
۳. شرح اسماء حسناء، حکیم سبزواری
۴. دلائل الصدق، محمدرضا مظفر
۵. شناخت صفات خدا، جعفر سبحانی
۶. تمهید الاصول، شیخ طوسی

کلام استدلالی (عدل الهی)

شناسه درس: ۳۰۴۱۶۲۷

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: کلام استدلالی (اثبات وجود خدا)

هدف: بررسی تحلیلی افعال الهی با تاکید بر شناخت قواعد کلامی (بر اساس عقل، کتاب و سنت)

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به تحقیق و ۳ نمره به امتحان میانی اختصاص دارد.

سرفصل:

۱. معنای فعل خداوند متعال (خلق، ایجاد و ...)
۲. حسن و قبح افعال الهی (با نگاهی به نظام احسن)
۳. غایت‌مندی فعل خداوند (نظریه اشاعره و عدلیه)
۴. جبر و اختیار (جبر، تفویض، امر بین الامرین، نظریه کسب و استطاعت)
۵. قضا و قدر الهی (علمی و عینی، با نگاهی به سنتهای الهی در جهان آفرینش)
۶. شرو

توضیحات: نسبت به بند ۲ و ۳ به اجمال پرداخته شود.

متن درسی: ایضاح المراد فی شرح کشف المراد، علی ربانی گلپایگانی

متون محوری:

۱. عدل الهی، مرتضی مطهری
۲. تجلی و ظهور در عرفان اسلامی، رحیمیان (جهت بند ۱ سرفصل)

منابع:

۱. جبر و اختیار، محمدتقی جعفری
۲. جبر و اختیار، جعفر سبحانی
۳. الالهیات، ج ۲، جعفر سبحانی
۴. کلم الطیب، عبدالحسین طیب
۵. گوهر مراد، عبدالرزاق لاهیجی
۶. عقائد الانسان و توضیح المراد، حسینی تهرانی
۷. دلائل الصدق، محمدرضا مظفر
۸. کفایة الموحدين، مرحوم طبرسی

کلام استدلالی (انسان شناسی و جهان شناسی)

شناسه درس: ۳۰۴۱۶۲۸

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: کلام استدلالی (عدل الهی)

هدف: بررسی تحلیلی انسان‌شناسی و جهان‌شناسی (بر اساس عقل، کتاب و سنت)

ارزشیابی: ۱۵ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به تحقیق و ۲ نمره به فعالیت کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل:

○ جهان‌شناسی

- کلیات (مفهوم جهان‌شناسی، انواع جهان‌شناسی، ارتباط جهان‌شناسی با معرفت دینی)
- کیفیت خلقت جهان
- خلقت و مبدأ جهان
- فلسفه خلقت پدیده‌های جهان
- خلقت ملائکه و جنّ
- خلقت آسمان و زمین، خورشید و ماه و...
- سنت الهی (قوانین حاکم بر هستی)

○ انسان‌شناسی

- کلیات (مفهوم انسان‌شناسی، انواع انسان‌شناسی، ارتباط انسان‌شناسی با معرفت دینی)
- کیفیت خلقت انسان
- فلسفه آفرینش انسان
- ابعاد وجودی انسان
- انسان کامل - خلافت الهی (مرتبه انسان کامل، کیفیت خلافت، مراتب خلافت)

متون درسی:

۱. درسنامه جهان‌شناسی، محمد تقی مصباح یزدی
۲. درسنامه انسان‌شناسی، محمد تقی مصباح یزدی

منابع:

۱. جهان‌شناسی در قرآن، حسن رضا رضایی
۲. درآمدی بر تفسیر علمی قرآن، محمدعلی رضائی اصفهانی
۳. پژوهش در اعجاز علمی قرآن، محمدعلی رضائی اصفهانی
۴. دانش عصر فضا، حسین نوری
۵. اسلام و هیئت، علامه شهرستانی، مترجم: خسروشاهی

۶. جن و شیطان در ادبیات و ادیان، زین‌العابدین دست داد
۷. انسان کامل، مرتضی مطهری
۸. مبانی انسان‌شناسی در قرآن، عبدالله نصری
۹. انسان‌شناسی اسلامی، عبدالحسین خسرو پناه
۱۰. عقاید و معارف ۷ (جهان‌شناسی و انسان‌شناسی)، رضوی و برنجکار
۱۱. صورت و سیرت انسان در قرآن، عبدالله جوادی آملی
۱۲. سیر انسان‌شناسی در فلسفه غرب از یونان تا کنون، عزت‌الله فولادوند، (نگاه حوزه، شماره ۵۳ و ۵۴)
۱۳. انسان در جستجوی معنا، فرانکل، ویکتور امیل، مترجم: اکبر معارفی
۱۴. نقدی بر مبانی معرفت‌شناسی اومانستی، مریم صانع پور

کلام اسلامی سطح سه - ورودی ۱۴۰۱/۴ و مابعد

کلام استدلالی (نبوت)

شناسه درس: ۳۰۴۱۶۲۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: بررسی تحلیلی مباحث نبوت (بر اساس عقل، کتاب و سنت)

ارزشیابی: ۱۵ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به تحقیق و ۲ نمره به فعالیت کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات: مفهوم نبی، رسول، نبوت عامه و خاصه
- نبوت عامه
 - تعریف نبوت و رسالت، تفاوت و اقسام آنها
 - ضرورت بعثت
 - وحی، حقیقت و اقسام آن
 - ویژگی‌های انبیاء (علم لدنی، عصمت، نصب)، (سایر ویژگی‌های پیامبران در قرآن)
 - وظایف، اختیارات و شؤون انبیاء (ابلاغ وحی، مرجعیت دینی، رهبری امت و ...)
 - راه های اثبات نبوت (معجزه، اخبار انبیاء گذشته، شواهد و قرائن)
 - حقیقت معجزه و کار کردهای آن
 - عمومیت رسالت انبیاء
 - شریعت و رابطه آن با مسئله بعثت
- نبوت خاصه
 - راه اثبات نبوت پیامبر اسلام (معجزه و ...)
 - وجوه اعجاز قرآن
 - عدم تحریف در قرآن
 - جامعیت دین اسلام (نقد سکولاریزم)
 - حقانیت دین اسلام
 - جهانی بودن دین اسلام
 - خاتمیت دین اسلام و لوازم آن

متن درسی: ایضاح المراد فی شرح کشف المراد، علی ربانی گلپایگانی، المقصد الرابع (فی النبوه)

منابع:

۱. تنزیه الانبیاء، سید مرتضی
۲. کلم الطیب، عبدالحسین طیب
۳. گوهر مراد، عبدالرزاق لاهیجی
۴. إرشاد الطالبین إلی نهج المسترشدين، فاضل مقداد
۵. اثبات النبوات، ابن سینا
۶. الالهیات، جعفر سبحانی
۷. خاتمیت از دیدگاه عقل و نقل، جعفر سبحانی
۸. معجزه در قلمرو عقل و دین، محمد حسن قدردان قراملکی
۹. وحی و افعال گفتاری، علیرضا قائمی نیا
۱۰. عصمت انبیاء و امامان، حسن یوسفیان
۱۱. راه و راهنما شناسی، محمد تقی مصباح یزدی

کلام اسلامی سطح سه - ورودی ۱۴۰۴ و ما بعد

کلام استدلالی (امامت)

شناسه درس: ۳۰۴۱۶۲۳

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز: کلام استدلالی (نبوت)

نوع واحد: نظری

هدف: بررسی تحلیلی مباحث امامت (بر اساس عقل، کتاب و سنت)

ارزشیابی: ۱۵ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به تحقیق و ۲ نمره به فعالیت کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات: (مفهوم امام، ولی، حجت، وصی، امامت عامه و خاصه)
- امامت عامه
 - تعریف امامت و رابطه آن با خلافت، وصایت (قرآن، سنت، متکلمان)
 - جایگاه امام (علیه السلام) در تفکر اسلامی
 - فلسفه، ضرورت و هدف امامت (عقلی و نقلی)
 - ویژگی‌های امام (عصمت، علم لدنی و افضلیت)
 - راههای انتخاب و تثبیت امام (نص، شورا و بیعت)
 - شئون و وظائف امام (مرجعیت دینی، رهبری امت و ولایت تکوینی)
- امامت خاصه
 - اثبات امامت علی (علیه السلام) (آیات و روایات)
 - رد ادله خلافت خلفاء
 - اثبات امامت سائر ائمه (علیهم السلام)
 - مقام اهل بیت (علیهم السلام)

متن درسی: کشف المراد، علامه حلی، المقصد الخامس (فی الامامه)

متن محوری: امامت در بینش اسلامی، علی ربانی گلپایگانی

منابع:

۱. کلم الطیب، عبدالحسین طیب
۲. گوهر مراد، عبدالرزاق لاهیجی
۳. إرشاد الطالبین إلى نهج المسترشدين، فاضل مقداد
۴. اثبات الهدی بالنصوص و المعجزات، حرّ عاملی
۵. دلائل الصدق، محمدرضا مظفر
۶. الغدير، علامه امینی
۷. الالهيات، جعفر سبحانی

۸. براهین و نصوص امامت، علی ربانی گلپایگانی
۹. معجزه در قلمرو عقل و دین، محمدحسن قدردان قراملکی
۱۰. حسن یوسفیان، عصمت انبیاء و امامان

کلام اسلامی سطح سه-ورودی ... ۴/۴ و مابعد

کلام استدلالی (مهدویت)

شناسه درس: ۳۰۴۱۶۲۴

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز: کلام استدلالی (نبوت)

نوع واحد: نظری

هدف: بررسی تحلیلی مباحث مهدویت (بر اساس عقل، کتاب و سنت)

ارزشیابی: ۱۵ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به تحقیق و ۲ نمره به فعالیت کلاسی اختصاص دارد

سرفصل:

- کلیات (مفاهیم، ضرورت بحث، پیشینه، منابع)
- موعود گرایی و منجی گرایی در ادیان
- مهدویت شخصی و نوعی (تحلیل دیدگاه‌ها)
- شخصیت شناسی امام مهدی (علیه السلام) و پاسخ به شبهات

- نسب امام (علیه السلام)

- ولادت

- طول عمر

- غیبت امام مهدی (علیه السلام)

- فلسفه غیبت

- فوائد امام غائب

- ملاقات امام در عصر غیبت

- انتظار

- اهمیت و ارزش انتظار

- وظایف منتظران

- تشکیل حکومت در عصر غیبت

- آسیب شناسی جامعه منتظر

- مدعیان دروغین مهدویت

- ظهور امام مهدی (علیه السلام)

- علائم ظهور

- زمان ظهور

- قیام و حکومت امام مهدی

- رجعت

متن درسی: مهدویت از دیدگاه اسلام و ادیان، علی ربانی گلپایگانی

متن محوری: نگین آفرینش، مهدی یوسفیان و دیگران، ج ۲ به همراه مرور مطالب جلد یک به تناسب سرفصل

منابع:

۱. الغیبه، الطوسی
۲. الغیبه، النعمانی
۳. کمال الدین و تمام النعمه، الصدوق
۴. الملاحم و الفتن فی ظهور الغائب المنتظر عج، ابن طاووس
۵. المیزان فی تفسیر القرآن، محمد حسین طباطبائی
۶. المحجه فی ما نزل فی القائم الحجه، سید هاشم بحرانی
۷. العرف الوردی فی اخبار المهدی، جلال الدین سیوطی
۸. الامام المهدی فی القرآن و السنه، سعید ابو معاش
۹. درسنامه مهدویت، خدا مراد سلیمیان
۱۰. معجم احادیث الامام مهدی (علیه السلام)، جمعی از مؤلفین
۱۱. دیدار در عصر غیبت از نفی تا اثبات، جواد جعفری
۱۲. سازمان وکالت و نقش آن در عصر ائمه (ع)، محمد رضا جباری
۱۳. تاریخ عصر غیبت، سید مسعود پور سید آقائی

کلام استدلالی (معاد)

تعداد واحد: ۲

شناسه درس: ۳۰۴۱۶۲۹

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: کلام استدلالی (عدل الهی و جهان‌شناسی و انسان‌شناسی)

هدف: بررسی تحلیلی مباحث معاد (بر اساس عقل، کتاب و سنت)

ارزشیابی: ۱۵ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به تحقیق و ۲ نمره به فعالیت کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات (مفهوم شناسی معاد)
- حقیقت معاد و امکان آن
- کیفیت معاد
- مرگ و حقیقت آن
- حقیقت و ویژگی‌های قبر و عالم برزخ
- قیامت، ویژگیها و مواقف آن
- سنجش اعمال (احباط و تکفیر)
- تجسم اعمال
- بهشت و دوزخ
- سعادت و شقاوت اخروی و عوامل آن
- ضرورت عقلی و نقلی معاد

متن درسی: کشف المراد، علامه حلی، المقصد السادس (فی المعاد)

متن محوری: محاضرات فی الالهیات، علی ربانی گلپایگانی

منابع:

۱. کلم الطیب، عبدالحسین طیب
۲. گوهر مراد، عبدالرزاق لاهیجی
۳. إرشاد الطالبین إلى نهج المسترشدين، فاضل مقداد
۴. الالهیات، جعفر سبحانی
۵. مبدأ و معاد، ملاصدرا
۶. مبدأ و معاد، ابن سینا
۷. محمد حسین طباطبائی، المیزان فی القرآن (تفسیر موضوعی / مباحث معاد)
۸. معاد از دیدگاه علامه طباطبائی، مرتضی متقی نژاد
۹. تفسیر موضوعی قرآن ج ۴ (معاد در قرآن)، عبدالله جوادی آملی
۱۰. منشور جاوید، ج ۹، جعفر سبحانی
۱۱. معاد شناسی، محمدحسین حسینی تهرانی

تاریخ کلام امامیه

شناسه درس: ۳۰۴۱۶۱۶

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز: ندارد

نوع واحد: نظری

هدف: شناخت مدارس مهم کلامی امامیه و سیر تطور مباحث کلامی در آن
ارزشیابی: ۳ نمره فعالیت کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات (مفهوم مدرسه، حوزه، حوزه کلامی، مدرسه کلامی، اصحاب)
- عوامل شکل‌گیری و افول مدارس و جریانهای اعتقادی مسائل کلامی و متکلمان نامدار در مدارس امامیه
- عصر رسالت
 - گروه‌های اعتقادی در عصر رسالت
 - مسائل اعتقادی مطرح در عصر رسالت
- مدرسه مدینه
 - گروه‌های اعتقادی در مدرسه مدینه
 - مسائل اعتقادی مطرح در مدرسه مدینه
- مدرسه کوفه
 - گروه‌های اعتقادی در مدرسه کوفه
 - مسائل اعتقادی مطرح در مدرسه کوفه
- مدرسه قم
 - گروه‌های اعتقادی در مدرسه قم
 - مسائل اعتقادی مطرح در مدرسه قم
- مدرسه بغداد
 - گروه‌های اعتقادی در مدرسه بغداد
 - مسائل اعتقادی مطرح در مدرسه بغداد

متن درسی: تاریخ کلام امامیه، رسول رضوی

منابع:

۱. سیر تطور کلام شیعه (دفتر دوم: از عصر غیبت تا خواجه نصیرالدین طوسی)، محمدصفر جبرئیلی
۲. جستارهایی در مدرسه کلامی بغداد، جمعی از پژوهشگران
۳. جستارهایی در مدرسه کلامی قم، جمعی از پژوهشگران
۴. جستارهایی در مدرسه کلامی کوفه، جمعی از پژوهشگران
۵. کلام شیعه ماهیت، مختصات و منابع، محمدرضا کاشفی
۶. بررسی مسئله رجعت تا قرن هشتم از منظر متکلمان امامیه، مهدی روبندی‌زاده
۷. ماهیت علم امام (علیه السلام)، بررسی تاریخی و کلامی، سیدعلی هاشمی

تاریخ کلام اهل سنت

شناسه درس: ۳۰۴۱۶۱۷

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت فرق و مدارس مهم کلامی اهل سنت (اهل حدیث، معتزله، اشاعره، ماتریدیه و وهابیت) و سیر تطور مباحث کلامی در آن

ارزشیابی: ۳ نمره فعالیت کلاسی ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات: علل و عوامل فرقه‌گرایی، مهمترین منابع فرقه‌شناسی، مدرسه، حوزه، مدرسه کلامی، حوزه کلامی
- معتزله: تاریخ پیدایش، معتزله در دوره‌های مختلف تاریخی، علل گسترش، عوامل ناکامی و افول تفکر اعتزال، اندیشه‌های کلامی معتزله، آثار و بزرگان معتزله
- اصحاب حدیث: تاریخ پیدایش و مبانی فکری آن‌ها، اصحاب حدیث در دوره‌های مختلف تاریخی
- اشاعره: تاریخ و علت پیدایش، اشاعره در دوره‌های مختلف تاریخی، روش فکری و عقائد اشاعره و آثار و بزرگان اشاعره، عوامل گسترش
- ماتریدیه: تاریخ و علت پیدایش، ماتریدیه در دوره‌های مختلف تاریخی، روش فکری و عقاید کلامی ماتریدیان، آثار و بزرگان ماتریدی
- سلفیه و وهابیت: اصطلاح سلفیه، تطور اندیشه سلفی‌گری، پیدایش وهابیت، روش فکری و عقاید وهابیت، جریان‌های وهابی، ارتباط سلفیه و وهابیت
- اباضیه: معرفی جریان‌های خوارج، شخصیت‌ها و دیدگاه‌های مهم...

متن درسی: ---

متون محوری:

۱. المذاهب الاسلامیه، جعفر سبحانی
۲. بحوث فی الملل و النحل، جعفر سبحانی
۳. فرهنگ عقائد و مذاهب اسلامی، جعفر سبحانی

منابع:

۱. الملل والنحل، ابوالفتح محمد بن عبدالکریم شهرستانی
۲. المنتظم فی تاریخ الملوک و الامم، ابن جوزی

۳. مقالات الاسلاميين و اختلاف المصلين، ابوالحسن اشعری

۴. تاريخ الطبری، الطبری

۵. تاريخ المذاهب الاسلاميه، محمد ابوزهره

۶. تاريخ بغداد، خطيب بغدادی

۷. تاريخ علم کلام، شبلی نعمانی

۸. تاريخ علم الکلام فی الاسلام، فضل الله زنجانی

۹. فرقه‌های اسلامی، مادلونگ

کلام اسلامی سطح سه - ورودی . . . ۱۴۰۱ و ما بعد

تاریخ فلسفه غرب

شناسه درس: ۳۰۴۱۶۱۹

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت و نقد جریانات مهم فلسفه غرب و شخصیت‌های تاثیرگذار در آن
ارزشیابی: ۳ نمره به فعالیت کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات: چیستی تاریخ فلسفه، ادوار فلسفه غرب، رنسانس، نهضت اصلاح دینی، رابطه تاریخ فلسفه با علم کلام
- زندگی‌نامه، آثار، اندیشه و آراء فلاسفه غرب دوران معاصر از رنسانس تا هیوم: ماکیاولی، فرانسیس بیکن، لویاتان هابز، دکارت، اسپینوزا، لایب‌نیتس، لاک، بارکلی، هیوم
- زندگی‌نامه، آثار، اندیشه و آراء فلاسفه غرب دوران معاصر از روسو تا زمان حاضر: روسو، کانت، هگل، بایرون، شوپنهاور، نیچه، کارل مارکس، برگسون، ویلیام جیمز، جان دیویی

متن درسی: -----

منابع:

۱. تاریخ فلسفه غرب، کاپلستون
۲. تاریخ فلسفه غرب، برتراند راسل
۳. تاریخ فلسفه غرب، خسروپناه
۴. تاریخ فلسفه غرب، مهدی زمانی
۵. هایدگر، موریس کروز، مترجم: دکتر محمود نوالی
۶. فلسفه کانت، اشتفان کورنر
۷. نظریه معرفت در فلسفه کانت، مترجم: دکتر غلامعلی حداد عادل
۸. فلسفه هگل، مترجم: دکتر حمید عنایت
۹. نقد تفکر فلسفی غرب، مترجم: دکتر احمد احمدی

معارف شیعی

شناسه درس: ۳۰۴۱۶۱۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: تبیین استدلالی عقائد خاص شیعه در حوزه های خداشناسی، نبوت، معاد و برخی از فروع فقهی
ارزشیابی: ۳ نمره فعالیت کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

○ کلیات: شیعه شناسی، مفهوم لغوی و اصطلاحی
○ خداشناسی

- معنا شناسی توحید و شرک
- مراتب توحید و شرک
- ملاک توحید و شرک
- مصادیق و فروع مسئله توحید و شرک (توسل، شفاعت، تبرک، زیارت قبور، بناء برقبور، نماز و دعا در کنار قبور، سوگند به غیر خدا، برگزاری میلاد و وفیات اولیاء الله)
- حقیقت سنت
- حقیقت بدعت
 - ملاک بدعت
 - اقسام بدعت
- ایمان و کفر (بررسی مسئله تکفیر و رویکرد اسلام در قبال آن)
- تنزیه صفات و نفی تجسیم و تفویض
- امر بین الامرین و نفی جبر و تفویض
- بداء

○ نبوت

- آباء و اجداد پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) و امیرالمومنین (علیه السلام)
- قرآن و اعجاز

○ معاد

- حیات برزخی

○ برخی از فروع فقهی مورد اختلاف

- اذان (شهادت به ولایت، بررسی عبارت حی علی خیر العمل و الصلاه خیر من النوم)
- وضو
- خمس
- سجده بر مهر
- تقیه
- جمع بین دو نماز
- لعن (فلسفه، ادله و تفاوت آن با سب)
- نذر و قربانی

○ خاتمه: تاریخ پیدایش شیعه و نقد آرا مخالف

متن درسی: ---

متون محوری:

۱. التوحید والشرك فی القرآن الکریم، جعفر سبحانی
۲. الانصاف فی مسائل دام فیها الخلاف (الحج)، جعفر سبحانی
۳. الاعتصام بالکتاب و السنه، جعفر سبحانی
۴. دروس فی العقائد الخاصه بالشیعه الامامیه، مهدی فرمانیان

منابع:

۱. اصل الشیعه و اصولها، محمد حسین کاشف الغطاء
۲. عقائد الامامیه، محمدرضا مظفر
۳. المراجعات، علامه شرف الدین
۴. السجود علی التربه الحسينیه عند الشیعه الامامیه، علامه امینی
۵. شیعه (مجموعه مذاکرات با پروفیسور هانری کرین)، علامه طباطبائی
۶. شبهای پیشاور، سلطان الواعظین شیرازی
۷. آیین وها بیت، جعفر سبحانی
۸. الفوائد البهیة فی شرح عقائد الامامیه، محمد جمیل حمود
۹. سلفی گری و وها بیت ج ۱ و ۲، سید مهدی علی زاده موسوی
۱۰. پاسخ های نقضی به وها بیت، مصطفی عزیزی علویجه
۱۱. نقد کتاب اصول مذهب الشیعه، محمد حسینی قزوینی

کلام تطبیقی بین الادیان

تعداد واحد: ۳

شناسه درس: ۳۰۴۱۶۳۰

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: کلام استدلالی (اثبات وجود خدا-اثبات خداوند- عدل الهی-انسان‌شناسی و جهان‌شناسی)

هدف: مقایسه دیدگاه یهودیت، مسیحیت، اسلام، زردشت و حتی الامکان هندویسم و بودیسم در مورد مسائل مهم کلامی
ارزشیابی: ۵ نمره فعالیت کلاسی (مراجعه به کتب مقدس و متون اصلی ادیان و تهیه گزارش)، ۳ نمره امتحان میانی و ۱۲ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات: مفهوم کلام تطبیقی، انواع کلام تطبیقی، اهداف کلام تطبیقی، پیشینه
- خداشناسی (از منظر اسلام، یهود، مسیحیت زردشت، هندوئیسم و...)
 - اثبات ذات
 - صفات الهی
 - امکان شناخت صفات
 - اقسام صفات
 - توحید الهی
 - حقیقت توحید
 - مراتب توحید
- عدل الهی
 - مصادیق عدل الهی
 - شرور
 - جبر و تفویض
- جهان‌شناسی (از منظر اسلام، یهود، مسیحیت زردشت، هندوئیسم و...)
 - خلقت و وابستگی جهان
 - خلقت و مبدأ جهان
 - اجزای جهان
- انسان‌شناسی (از منظر اسلام، یهود، مسیحیت زردشت، هندوئیسم و...)
 - آفرینش انسان
 - هدف آفرینش انسان
 - ابعاد وجودی انسان
 - رابطه نفس و بدن
 - گناه اولیه و هبوط آدم (علیه السلام)
 - مسئله نجات

○ راهنما شناسی (از منظر اسلام، یهود، مسیحیت زردشت، هندوئیسم و...)

- گونه شناسی انبیاء
- حقیقت وحی
- نقش و جایگاه پیامبر در وحی
- قرآن و عهدین و مسئله تحریف ناپذیری
- راه شناخت نبی
- اوصاف انبیاء
- خاتمیت
- موعودگرایی

■ رجعت

■ آخر الزمان

○ فرجام شناسی (از منظر اسلام، یهود، مسیحیت زردشت، هندوئیسم و...)

- فرجام انسان (طرح دیدگاه‌ها)
- برزخ
- قیامت (تناسخ و معاد)
- بهشت و جهنم

متن درسی: ----

منابع:

۱. سخن بودا، عسکری پاشائی
۲. آیین بودا در سوره نیلوفر، عسکری پاشائی
۳. دین سیکها، سید محمد روحانی
۴. ادیان زنده شرق، جان هینلز
۵. آیین هندو و عرفان اسلامی، داریوش شایگان
۶. خدا از دیدگاه قرآن، حسین بهشتی
۷. راه حق، رضا علوی
۸. تعالیم کنفوسیوس، فریده مهدوی دامغانی
۹. کلمه و شریعت و قوم خدا، حسین توفیقی
۱۰. درسنامه ادیان شرقی، علی موحدیان عطار و محمدعلی رستمیان
۱۱. آشنایی با ادیان بزرگ، حسین توفیقی
۱۲. ابراهیم خلیل(ع)، صادق سجادی
۱۳. تاریخ پیامبر اسلام محمد (ص)، ابوالقاسم گرجی

فقه الحدیث اعتقادی

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز: ندارد

شناسه درس: ۳۰۴۱۵۰۴

نوع واحد: نظری

هدف: تمرکز بر متن خوانی کافی و توحید صدوق

ارزشیابی: ۳ نمره به فعالیت کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات (مفهوم فقه الحدیث، اهتمام قرآن و روایات به عقل‌گرایی و استدلال کلامی)
- خداشناسی (توحید، افعال و صفات الهی)
- نبوت
 - نبوت عامه (ضرورت بعثت، وحی و عصمت)
 - نبوت خاصه (نبوت پیامبر اسلام، نسخ، اعجاز قرآن)
- امامت
 - امامت عامه (ضرورت امامت، جایگاه امام علیه‌السلام، ویژگی‌های امام)
 - امامت خاصه (دلایل امامت ائمه اثنی عشر)
- معاد (ضرورت و کیفیت معاد، جزئیات معاد)

متن درسی: کافی و توحید صدوق

محدوده: با محوریت مباحث کلامی، برخی از حوزه‌های کلامی مورد بحث قرار می‌گیرد.

منابع:

۱. نهج البلاغه
۲. الاعتقادات، شیخ صدوق
۳. تصحیح اعتقادات الامامیه، شیخ مفید
۴. الاحتجاج، شیخ طوسی
۵. الامالی، سید مرتضی
۶. الشافی، سید مرتضی

فلسفه دین ۱

تعداد واحد: ۲

شناسه درس: ۳۰۴۱۶۳۱

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: کلام استدلالی (اثبات وجود خدا - صفات خداوند - عدل الهی)

هدف: شناخت و بررسی مسائل اصلی فلسفه دین

ارزشیابی: ۳ نمره به تحقیق و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات (تعریف فلسفه دین، تفاوت با کلام جدید، فیلسوفان دین، اهداف و منابع ...)
- تعریف دین
- منشاء پیدایش دین
- نیاز بشر به دین
- زبان دین
- جامعیت و کمال دین

متن درسی: فلسفه دین و مسائل جدید کلامی، عبدالحسین خسروپناه

متن محوری: عقل و اعتقاد دینی، ترجمه احمد نراقی و ابراهیم سلطانی

منابع:

۱. کلام جدید، حسن یوسفیان
۲. جستارهایی در کلام جدید، جمعی از نویسندگان
۳. فلسفه دین، محمد حسین زاده
۴. انتظار بشر از دین، عبدالله نصری
۵. دین شناسی، عبدالله جوادی آملی
۶. تبیین براهین اثبات خدا، عبدالله جوادی آملی
۷. براهین اثبات وجود خدا، حمیدرضا شاکرین
۸. خدا و مسأله شر، محمدحسن قدردان قراملکی
۹. کاوش های عقل نظری، مهدی حائری یزدی
۱۰. فلسفه دین، جان هیک
۱۱. فلسفه دین، نورمن گیسلر
۱۲. هرمنوتیک، احمد واعظی
۱۳. زبان دین، ابوالفضل ساجدی
۱۴. هندسه معرفتی کلام جدید، احدفرامرز قراملکی
۱۵. مدخل مسائل جدید در علم کلام، جعفر سبحانی
۱۶. درآمدی بر کلام جدید، هادی صادقی

۱۷. کلام جدید در گذر اندیشه ها، علی اوجبی
۱۸. باورهای دینی، موسسه امام خمینی
۱۹. کلام جدید، عبدالحسین خسروپناه
۲۰. انتظار بشر از دین، عبدالله جوادی آملی
۲۱. فلسفه دین، ترجمه: محمد محمدرضایی
۲۲. فلسفه دین، ترجمه: ملیحه صابری
۲۳. گستره شریعت، عبدالحسین خسروپناه
۲۴. نظریه ایمان در کتاب و سنت، محسن جوادی
۲۵. فلسفه دین در قرن بیستم، چالز تالیافرو

کلام اسلامی سطح سه - ورودی . . . ۴/۴ و مابعد

فلسفه دین ۲

تعداد واحد: ۲

شناسه درس: ۳۰۴۱۶۳۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: کلام استدلالی (اثبات وجود خدا - صفات خداوند - عدل الهی)

هدف: شناخت و بررسی مسائل اصلی فلسفه دین

ارزشیابی: ۳ نمره به تحقیق و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

- علم و دین
- عقل و ایمان
- دین و حقوق
- دین و اخلاق
- دین و سکولاریسم

متن درسی: فلسفه دین و مسائل جدید کلامی، عبدالحسین خسروپناه

متن محوری: عقل و اعتقاد دینی، ترجمه احمد نراقی و ابراهیم سلطانی

منابع:

۱. کلام جدید، حسن یوسفیان
۲. جستارهایی در کلام جدید، جمعی از نویسندگان
۳. فلسفه دین، محمد حسین زاده
۴. انتظار بشر از دین، عبدالله نصری
۵. دین شناسی، عبدالله جوادی آملی
۶. تبیین براهین اثبات خدا، عبدالله جوادی آملی
۷. براهین اثبات وجود خدا، حمیدرضا شاکرین
۸. خدا و مسأله شر، محمدحسن قدردان قراملکی
۹. کاوش های عقل نظری، مهدی حائری یزدی
۱۰. فلسفه دین، جان هیگ
۱۱. فلسفه دین، نورمن گیسلر
۱۲. هرمنوتیک، احمد واعظی
۱۳. زبان دین، ابوالفضل ساجدی
۱۴. هندسه معرفتی کلام جدید، احدفرامرزی قراملکی
۱۵. مدخل مسائل جدید در علم کلام، جعفر سبحانی
۱۶. درآمدی بر کلام جدید، هادی صادقی
۱۷. کلام جدید در گذر اندیشه ها، علی اوجیبی
۱۸. باورهای دینی، موسسه امام خمینی

۱۹. کلام جدید، عبدالحسین خسروپناه
۲۰. انتظار بشر از دین، عبدالله جوادی آملی
۲۱. فلسفه دین، مترجم: محمد محمدرضایی
۲۲. فلسفه دین، مترجم: ملیحه صابری
۲۳. گستره شریعت، عبدالحسین خسروپناه
۲۴. نظریه ایمان در کتاب و سنت، محسن جوادی
۲۵. فلسفه دین در قرن بیستم، چالز تالیافر

کلام اسلامی سطح سه - ورودی . . . ۴/۴ و مابعد

مسائل جدید کلامی

تعداد واحد: ۲

شناسه درس: ۳۰۴۱۶۳۳

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: کلام استدلالی (اثبات وجود خدا - صفات خداوند - عدل الهی)

هدف: بررسی برخی از مسائل جدید کلامی

ارزشیابی: ۳ نمره به تحقیق و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

- هرمنوتیک و فهم متون دینی
- معرفت دینی و تحوّل آن (نقد نظریه قبض و بسط)
- تجربه‌گرایی دینی
- کثرت‌گرایی دینی

متن درسی: فلسفه دین و مسائل جدید کلامی، عبدالحسین خسروپناه

متن محوری: عقل و اعتقاد دینی، ترجمه احمد نراقی و ابراهیم سلطانی

منابع:

۱. کلام جدید، حسن یوسفیان
۲. جستارهایی در کلام جدید، جمعی از نویسندگان
۳. فلسفه دین، محمد حسین زاده
۴. انتظار بشر از دین، عبدالله نصری
۵. دین‌شناسی، عبدالله جوادی آملی
۶. تبیین براهین اثبات خدا، عبدالله جوادی آملی
۷. براهین اثبات وجود خدا، حمیدرضا شاکرین
۸. خدا و مسأله شر، محمدحسن قدردان قراملکی
۹. کاوش‌های عقل‌نظری، مهدی حائری یزدی
۱۰. فلسفه دین، جان هیک
۱۱. فلسفه دین، نورمن گیسلر
۱۲. هرمنوتیک، احمد واعظی
۱۳. زبان دین، ابوالفضل ساجدی
۱۴. هندسه معرفتی کلام جدید، احدفرامرزی قراملکی
۱۵. مدخل مسائل جدید در علم کلام، جعفر سبحانی
۱۶. درآمدی بر کلام جدید، هادی صادقی
۱۷. کلام جدید در گذر اندیشه‌ها، علی اوجبی
۱۸. باورهای دینی، موسسه امام خمینی

۱۹. کلام جدید، عبدالحسین خسروپناه
۲۰. انتظار بشر از دین، عبدالله جوادی آملی
۲۱. فلسفه دین، مترجم: محمد محمدرضایی
۲۲. فلسفه دین، مترجم: ملیحه صابری
۲۳. گستره شریعت، عبدالحسین خسروپناه
۲۴. نظریه ایمان در کتاب و سنت، محسن جوادی
۲۵. فلسفه دین در قرن بیستم، چالز تالیافرو

کلام اسلامی سطح سه - ورودی ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲

فلسفه اسلامی ۱

شناسه درس: ۳۰۴۱۷۰۱

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مسائل مهم و روز فلسفی

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به فعالیت کلاسی و ۳ نمره به امتحان میانی اختصاص دارد.

سرفصل:

○ المدخل

- مرحله اول: فی احکام الوجود
- مرحله دوم: فی الوجود المستقل و الرباط
- مرحله چهارم: فی مواد القضايا: الوجوب و الامکان و الامتناع
- مرحله ششم: فی المقولات العشر (سه فصل اول)
- مرحله هفتم: فی الواحد و الكثير (چهار فصل اول)

متن درسی: نهاییه الحکمه، علامه طباطبائی (ره)

توضیحات: در این درس، طلاب به تعلیقه آیه‌الله مصباح و حواشی استاد فیاضی به عنوان فعالیت کلاسی مراجعه می‌کنند.

منابع:

۱. تعلیقه علی نهاییه الحکمه، محمدتقی مصباح یزدی
۲. نهاییه الحکمه، سید محمدحسین طباطبائی، تصحیح و تعلیق: غلامرضا فیاضی
۳. آموزش فلسفه، محمدتقی مصباح یزدی
۴. پاورقی‌های اصول فلسفه و روش رئالیسم، مرتضی مطهری
۵. شرح مبسوط منظومه، مرتضی مطهری
۶. الحکمه المتعالیه فی الاسفار العقلیه الاربعه، ملاصدرا
۷. منظومه، ملاحادی سبزواری

فلسفه اسلامی ۲

شناسه درس: ۳۰۴۱۷۰۷

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مسائل مهم و روز فلسفی

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۳ نمره به فعالیت کلاسی و ۳ نمره به امتحان میانی اختصاص دارد.

سرفصل:

- مرحله هشتم: فی العله و المعلول
- مرحله نهم: فی القوه و الفعل (هشت فصل اول)
- مرحله دهم: حدوث و قدم (پنج فصل آخر)
- مرحله یازدهم: فی العقل و العاقل و المعقول (هفت فصل اول)

متن درسی: نه‌ایه الحکمه، علامه طباطبائی (ره)

توضیحات: در این درس، طلاب به تعلیقه آیة‌الله مصباح و حواشی استاد فیاضی به عنوان فعالیت کلاسی مراجعه می‌کنند.

منابع:

۱. تعلیقه علی نه‌ایه الحکمه، محمدتقی مصباح یزدی
۲. تعلیقه علی نه‌ایه الحکمه، غلامرضا فیاضی
۳. آموزش فلسفه، محمدتقی مصباح یزدی
۴. پاورقی‌های اصول فلسفه و روش رئالیسم، مرتضی مطهری
۵. شرح مبسوط منظومه، مرتضی مطهری
۶. الحکمه المتعالیه فی الاسفار العقلیه الاربعه، ملاصدرا
۷. منظومه، ملاحادی سبزواری

فلسفه اسلامی ۳

شناسه درس: ۳۰۴۱۷۰۹

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مسائل مهم و روز فلسفی

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به فعالیت کلاسی اختصاص دارد.

سرفصل:

- مرحله یازدهم: فی العقل و العاقل و المعقول (هشت فصل آخر)
- مرحله دوازدهم: فیما يتعلق بالواجب الوجود (هفت فصل اول)

متن درسی: نهاییه الحکمه، علامه طباطبائی (ره)

توضیحات: در این درس، طلاب به تعلیقه آیه‌الله مصباح و حواشی استاد فیاضی به عنوان فعالیت کلاسی مراجعه می‌کنند.

منابع:

۱. تعلیقه علی نهاییه الحکمه، محمدتقی مصباح یزدی
۲. تعلیقه علی نهاییه الحکمه، غلامرضا فیاضی
۳. آموزش فلسفه، محمدتقی مصباح یزدی
۴. پاورقی‌های اصول فلسفه و روش رئالیسم، مرتضی مطهری
۵. شرح مبسوط منظومه، مرتضی مطهری
۶. الحکمه المتعالیه فی الاسفار الاربعه، ملاصدرا
۷. منظومه، ملاهادی سبزواری

معرفت شناسی

شناسه درس: ۳۰۴۱۷۰۶

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت مسایل مهم و مشرب های مطرح در معرفت شناسی

ارزشیابی: ۳ نمره به فعالیت کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات
- چپستی معرفت شناسی و تفاوت آن با علوم همگن مانند منطق، هستی شناسی و ...
- تبیین موضوع، هدف و ضرورت معرفت شناسی و معرفی منابع مهم و تاریخچه اجمالی و دورنمای مباحث معرفت شناسی
- تعریف معرفت و اقسام آن
- امکان شناخت (دفع مهمترین شبهات شکاکان نسبی گرایان)
- منابع و ابزار معرفت (حس، عقل، کشف و شهود، وحی)
- تعریف حقیقت و صدق و نظریه های صدق
- ارزش شناخت (معیار تشخیص حقیقت و نظریه های توجیه)
- شرایط و موانع معرفت
- قلمرو معرفت

متن درسی:

معرفت شناسی، محمد حسین زاده

متون محوری:

۱. درآمدی بر معرفت شناسی، غلامرضا فیاضی
۲. آشنایی با معرفت شناسی، منصور شمس

منابع:

۱. نظریه المعرفة، جعفر سبحانی
۲. شناخت در فلسفه اسلامی، سبحانی
۳. مساله شناخت، مرتضی مطهری
۴. فلسفتنا، شهید صدر
۵. درآمدی بر معرفت شناسی، پویمن، مترجم: محمد زاده
۶. اصول فلسفه و روش رئالیسم جلد ۱ (۲)، سید محمد حسین طباطبائی
۷. آموزش فلسفه (ده درس دوم جلد اول)، محمد تقی مصباح یزدی
۸. معرفت شناسی اسلامی، سید حسین ابراهیمیان
۹. نگاهی انتقادی به معرفت شناسی جدید، الک فیشر، نیکلاس اوریت
۱۰. پژوهشی تطبیقی در معرفت شناسی معاصر، محمد حسین زاده
۱۱. فلسفه عمومی، پل فولکیه
۱۲. نگاهی به معرفت شناسی در غرب، حسن معلمی

۱۳. نگاهی به معرفت‌شناسی در فلسفه اسلامی، حسن معلمی

۱۴. پیشینه و پیرنگ معرفت‌شناسی اسلامی، حسن معلمی

۱۵. علم حضوری، محمد فنائی اشکوری

کلام اسلامی سطح سه- ورودی . . . ۴/۴ و مابعد

مهارت‌های مناظره

شناسه درس: ۳۰۴۱۶۳۴

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز: منطق

نوع واحد: نظری - عملی

هدف: کاربردی نمودن مباحث کلامی در قالب مناظره

ارزشیابی: ۱۰ نمره به فعالیت کلاسی (انجام عملی مناظرات در کلاس با نظارت استاد) و ۱۰ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

- مفاهیم و کلیات (مناظره، فن مناظره)
- آداب مناظره
- روش‌های مناظره
- مراحل مناظره
- اجرای مناظره
- ارزیابی مناظره
- تحلیل نمونه‌هایی از مناظرات کلامی

متن درسی: ----

منابع:

۱. المراجعات، عبدالحسین شرف‌الدین
۲. شبهای پیشاور، سلطان الواعظین
۳. المناظرات بین فقهاء السنه و فقهاء الشيعه، صالح وردانی
۴. مناظرات فی العقائد والاحکام، عبدالله حسن
۵. مناظره علمای بغداد، ابن عطیه

روش‌شناسی علم کلام

شناسه درس : ۳۰۴۱۶۳۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: بررسی منابع علم کلام و قواعد و روش‌های استفاده از منابع (شناخت روش‌های علم کلام در حوزه استنباط و تبیین)

ارزشیابی: ۵ نمره به تحقیق (استخراج روش کلامی برخی از متکلمان) و ۱۵ نمره به امتحان پایانی اختصاص

۰.۱۰

سرفصل:

○ کلیات (مفهوم روش‌شناسی، منبع، تاریخچه روش‌شناسی، اقسام روش‌شناسی، روش‌شناسی علم کلام)

○ روش‌های مقام کشف و استنباط

- عقلی
- نقلی
- ترکیبی
- تجربی
- شهودی

○ روش‌های مقام تبیین (اثبات، دفاع و پاسخ به شبهات)

- برهان
- جدل
- مغالطه
- خطابه

متن درسی: روش‌شناسی علم کلام، علی ربانی گلپایگانی

متون محوری:

۱. روش‌شناسی علم کلام، رضا برنجکار

۲. منطق فهم دین، علی اکبر رشاد

منابع:

۱. روش‌شناسی عقائد دینی، حمید رضا شاکرین

۲. روش‌شناسی مطالعات دینی، احد فرامرز قراملکی

۳. مقاله روش‌شناسی تبیین در علم کلام، رضا برنجکار، مهدی نصرتیان اهور

۴. مقاله روش‌شناسی بحث‌های کلامی، عزالدین رضا نژاد

۵. فلسفه علم کلام، هری اوسترین ولفسن، مترجم: احمد آرام

متون تخصصی (کلامی) عربی معاصر

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز: ندارد

شناسه درسی: ۳۰۴۱۱۰۲

نوع واحد: نظری - عملی

هدف: ایجاد و توان بهره‌گیری از متون عربی جدید در مباحث کلامی

ارزشیابی: ۵ نمره به فعالیت کلاسی و ۷ نمره به کار عملی (ترجمه متون عربی) و ۸ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد. متن کار عملی حدود ۱۰ صفحه از متون عربی معاصر در زمینه گرایش مربوط است که طلبه آن را اعراب‌گذاری و ترجمه نماید.

سرفصل:

طلاب برای هر جلسه بین ۳ تا ۵ صفحه از متن درسی را به منظور درک مطلب، اعراب‌گذاری و ترجمه می‌کنند و استاد تنها به رفع اشکال و بیان دقایق متن می‌پردازد
در ابتدای نیمسال متن‌هایی به عربی جدید در زمینه کلام اسلامی انتخاب می‌شود و در اختیار طلاب قرار می‌گیرد. طلاب موظفند آن را ترجمه و اعراب‌گذاری کرده و تا پایان نیمسال ارایه کنند.

متن درسی: آشنایی با برگزیده متون فلسفی و کلامی از کتب عربی معاصر، محمد سربخشی

منابع: ---

زبان انگلیسی تخصصی

شناسه درس: ۳۰۴۲۱۰۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: ایجاد توان بهره‌گیری از متون انگلیسی در زمینه کلام اسلامی

ارزشیابی: ۳ نمره به فعالیت کلاسی (پیش مطالعه و یافتن لغات دشوار متن) و ۵ نمره به کار عملی (ترجمه متون انگلیسی) و ۱۲ نمره به امتحان پایانی اختصاص می‌یابد. در اول نیم‌سال به هر دانش‌پژوه حدود ۴ تا ۱۰ صفحه کار عملی (ترجمه متون انگلیسی) داده می‌شود تا آن را ترجمه نماید.

سرفصل:

حدود ۳۵ صفحه از متون تخصصی انگلیسی در زمینه کلام اسلامی با انتخاب استاد و با بکارگیری طلاب تدریس می‌شود. در تدریس بر یادگیری مهارت‌های زیر تاکید می‌شود:

- نحوه استفاده از فرهنگ لغت و دائرةالمعارف
- متون مختلف سریع خوانی
- واژگان‌سازی
- نگارش رئوس مطالب
- خلاصه‌نویسی

متن درسی: -----

یادآوری: آموزش بخشی از متون توسط استاد دکتر سید محمود موسوی تهیه گردیده که جهت بهره‌برداری به پیوست ارسال می‌گردد.

منابع:

۱. انگلیسی برای دانشجویان رشته الهیات و معارف اسلامی (نیمه تخصصی)، رضا عطایی
۲. انگلیسی برای دانشجویان رشته الهیات و معارف اسلامی، محمدعلی الحسینی و دیگران
۳. انگلیسی برای دانشجویان علوم انسانی ۱ و ۲، مهدی نوروزی، علی خزایی‌فر
۴. مدخل‌هایی از دایرةالمعارف اسلام، پل ادواردز، راتلج و ایرانیکا. (ترجیحاً سعی شود متن‌های ساده‌تر انتخاب شوند).

منطق فهم حدیث (جبرانی)

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز: ندارد

شناسه درس: ۳۰۴۱۵۰۵

نوع واحد: نظری

هدف: آشنایی با قواعد عمومی و موثر در فهم حدیث

ارزشیابی: ۲۰ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل

- مفاهیم
 - چیستی فهم حدیث (شناخت مراد استعمالی و جدی)
 - چیستی منطق فهم حدیث
 - چیستی مبانی، قواعد و روش‌ها
 - مبانی فهم حدیث
 - چیستی معنا و معناداری حدیث
 - امکان فهم معنی و مراتب آن
 - دارای مراتب بودن معناها متعدد
 - نقد و بررسی شبهات مرتبط با معناداری حدیث
 - قواعد و روش‌های فهم حدیث
 - راه‌های فهم تصویری
 - رجوع به معجم‌های نزدیک به زمان حدیث برای یافتن معنای حقیقی
 - استفاده از علم صرف برای رسیدن به تغییرات معنایی در تغییرات شکلی مفردات
 - استفاده از علم اشتقاق برای به دست آوردن اشتقاق کبیر و صغیر
 - راه‌های فهم تصدیقی (اولی و ثانوی)
 - ترکیب جمل در اخذ معنا
 - به کار بردن علم معانی بیان در به دست آوردن معانی حقیقی و مجازی
 - فهم مفاهیم عرفی جمل در عصر ظهور
 - توجه به سیاق متن و قرائن متصله متن
 - توجه به صدور کلام
 - توجه به یافته‌های یقینی عقل
 - قرار دادن آیات و روایات مزبور به یک موضوع در کنار هم برای فهم مراد جدی (قرائن منفصله)
 - مبانی جرح و تعدیل
- یادآوری:** در مقدمه بحث مبانی فهم حدیث، مباحث الفاظ و حجیت ظواهر اصول فقه، یادآوری شود.

متن درسی:

۱. منطق فهم حدیث، سید محمد کاظم طباطبائی
۲. روش فهم حدیث، عبدالهادی مسعودی

منابع:

۱. نظریه تفسیر متن، احمد واعظی
۲. نقد و بررسی روش فهم متن، هادی رستگار، مقدم گوهری
۳. دراسات فی علم الدرايه (تلخیص مقباس الهدایه)، علی اکبر غفاری و محمدحسن صانعی پور
۴. درایة الحدیث، مدیر شانه چی
۵. فقه الحدیث، ابوزهره

کلام اسلامی سطح سه-ورودی . . . ۱۴۰۱ و ما بعد

روش تفسیر قرآن (جبرانی)

شناسه درسی: ۳۰۴۱۲۰۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت انواع روش‌ها و مناهج تفسیر از قبیل مناهج فرق

ارزشیابی: ۲۰ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

○ کلیات:

- مفهوم‌شناسی روش تفسیری و واژگان همسو (مکتب، مذهب، اسلوب، اتجاه، لون و...)
- اهمیت و ضرورت شناخت روش‌های تفسیر
- تاریخچه بحث روش‌های تفسیری (پیدایش و نگارش)

○ روش‌های تفسیر قرآن

• تفسیر نقلی

- قرآن به قرآن (مفهوم‌شناسی، پیشینه، نقد و بررسی دیدگاه موافقان و مخالفان، مهمترین تفاسیر قرآن به قرآن و گونه‌های تفسیر قرآن به قرآن)
- قرآن به سنت (مفهوم‌شناسی، پیشینه، نقد و بررسی دیدگاه موافقان و مخالفان، مهمترین تفاسیر قرآن به سنت و گونه‌های تفسیر قرآن به سنت)

• تفسیر غیر نقلی

- تفسیر عقلی (مفهوم‌شناسی، پیشینه، نقد و بررسی دیدگاه موافقان و مخالفان، مهمترین تفاسیر عقلی و گونه‌های تفسیر عقلی)
- تفسیر شهودی (مفهوم‌شناسی، پیشینه، نقد و بررسی دیدگاه موافقان و مخالفان، مهمترین تفاسیر شهودی و گونه‌های تفسیر شهودی)
- تفسیر جامع (مفهوم‌شناسی، پیشینه، نقد و بررسی دیدگاه موافقان و مخالفان، مهمترین تفاسیر جامع و گونه‌های تفسیر جامع)

متن محوری: مکاتب تفسیری (ج ۱ و ۲)، علی‌اکبر بابائی

منابع:

۱. منطق تفسیر قرآن (روش‌ها و گرایش‌های تفسیر قرآن)، محمدعلی رضایی اصفهانی
۲. المناهج التفسیریة، جعفر سبحانی
۳. المنهج الاثری فی تفسیر القرآن الکریم، هدی جاسم ابو طبره
۴. بحوث فی اصول التفسیر و مناهجها، فهد رومی
۵. المنهاج التفسیریة عند الشیعة و السنة، محمدعلی اسدی نسب

۶. مبانی و روش‌های تفسیری، محمدکاظم شاکر
۷. روش‌های تفسیر قرآن، سید رضا مودب
۸. روش‌ها و گرایش‌های تفسیری، حسین علوی‌مهر
۹. روش‌شناسی تفسیر قرآن، محمود رجبی
۱۰. اتجاهات التفسیر فی القرآن الرابع عشر، فهد رومی
۱۱. گرایش‌های تفسیری در میان مسلمانان، ایگناس گلدزیهر، ترجمه سید ناصر طباطبائی
۱۲. دایرة المعارف قرآن، ج ۸، مدخل تفسیر

کلام اسلامی سطح سه - ورودی . . . ۴/۴ و مابعد

زبان انگلیسی عمومی (جبرانی)

تعداد واحد: ۲

پیش‌نیاز: ندارد

شناسه درس: ۳۰۴۲۱۰۳

نوع واحد: نظری

هدف: آشنایی با گرامر، واژه‌ها و متون ساده

ارزشیابی: ۳ نمره به فعالیت کلاسی و ۱۷ امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

- What is the family psychology?
- Definition of Psychology including branches of Psychology (both traditional- , e.g. clinical, educational and new directions- e.g. health psychology and neuropsychology)
- Short history of psychology, including structuralism, behaviorism, social cognitive theory, psychoanalysis, and humanistic.
- Developmental Psychology
- Methods of psychology: experimental and survey methods.
- Thinking: types of thinking, theories of thinking
- Reading and psychology.
- Personality (theories and assessment)
- Mental disorders (description of neuroses and psychoses)

متن درسی: ---

منابع پیشنهادی:

۱. Hashemian K. (۱۹۹۳). Readings in Psychology. Tehran: SAMT.
۲. Nolen-Hoeksema, S. Fredrickson, B.L. Loftus, G.R. Wagenaar, W.A. (۲۰۰۹) Atkinson & Hilgard's Introduction to Psychology. www.amazon.co.uk
۳. Sarason, I.G. Sarason, B.R. (۲۰۰۴). Abnormal Psychology: The Problem of maladaptive behavior. www.mxcc.commnet.edu

کلیات علم کلام (جبرانی)

شناسه درس: ۳۰۴۱۶۱۰

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت مباحث مقدماتی علم کلام (رئوس ثمانیه)

ارزشیابی: ۳ نمره به فعالیت کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

- مبادی
 - ضرورت علم کلام
 - تعریف علم کلام
 - وجه تسمیه علم کلام
 - موضوع علم کلام
 - غایت علم کلام
 - مسائل علم کلام
 - روش‌شناسی علم کلام
 - خاستگاه
- پیدایش علم کلام (تاریخچه اجمالی علم کلام از صدر اسلام)
- مناسبات علم کلام با علوم همگن
 - علم کلام و معرفت‌شناسی
 - علم کلام و فلسفه
 - علم کلام و فلسفه دین و کلام جدید
 - علم کلام و عرفان

متن درسی: درآمدمی بر علم کلام، علی ربانی گلپایگانی به همراه جزوه استاد جهت تکمیل سرفصل‌ها

منابع:

۱. هندسه معرفتی کلام جدید، احد فرامرز قراملکی
۲. استاد مطهری و کلام جدید، احد فرامرز قراملکی
۳. شرح مواقف ج ۱، شریف‌الدین جرجانی
۴. مدخل و درآمد علم کلام، جعفر سبحانی
۵. مسائل کلام جدید، علی ربانی گلپایگانی
۶. کلام جدید درگذر اندیشه‌ها، علی اوجب
۷. علم کلام و کلام جدید (سیری در آثار استاد مطهری)، احمد بهشتی
۸. تاریخ کلام جدید، علامه شلبی نعمانی، مترجم: فخر داعی گیلانی
۹. پیدایش علم کلام و منزلت آن در میان علوم، محسن جهانگیر
۱۰. کلام شیعه، محمدرضا کاشفی
۱۱. فلسفه علم کلام، هری اوسترین ولفسن، مترجم: احمد آرام
۱۲. آموزش فلسفه ج ۱، محمدتقی مصباح‌یزدی

۱۳. مبانی عرفان اسلامی، حسن معلّمی
۱۴. مسائل جدید کلامی و فلسفه دین، عبدالحسین خسروپناه
۱۵. کلام جدید، عبدالحسین خسروپناه
۱۶. علم الکلام (عرض و نقد)، عامر النجار
۱۷. المدخل الی دراسه علم الکلام، حسن محمود الشافعی
۱۸. فصلنامه قیسات شماره ۳۹ و ۴۰، مقالات (۱. چیستی فلسفه دین و مسائل آن ۲. فلسفه دین) محمد محمدرضایی، ابوالفضل ساجدی

کلام اسلامی سطح سه - ورودی ۱۴۰۴ و مابعد

منبع‌شناسی علم کلام (جبرانی)

شناسه درس: ۳۰۴۲۲۱۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با مهمترین منابع کلامی مذاهب اسلامی با بیان ویژگیها و قرائت‌گرفته‌های ازهریک از متون
ارزشیابی: ۵ نمره به فعالیت کلاسی و ۱۵ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سر فصل: ---

متن درسی: ---

توضیحات: نظر به مباحث مشترک دو درس «منبع‌شناسی» و «متون کلامی» پیشنهاد می‌گردد تدریس دو عنوان، توسط یک استاد و به صورت چهار واحدی صورت گیرد تا استاد علاوه بر معرفی متون کلامی شیعه و اهل سنت به تناسب مباحث مختلف کلامی، گزیده‌هایی از متن را برای پژوهش و مطالعه دانش‌پژوهان معرفی کند؛ در این صورت تحقق اهداف درسی موفق‌تر و از تکرار مباحث پیشگیری خواهد گردید.

منابع:

۱. کتاب‌شناسی احادیث اعتقادی، رسول رضوی

۲. آشنایی با متون کلامی، زارعی و...، موسسه کلام امام صادق (علیه السلام)

منطق (جبرانی)

شناسه درس: ۳۰۴۱۷۰۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت مباحث مهم و اساسی منطق مانند استدلال مباشر، برهان، جدل و مغالطه با تاکید بر کاربردی کردن آن

ارزشیابی: ۳ نمره به فعالیت کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

- استدلال مباشر
 - عکس مستوی
 - عکس نقیض
 - نقیض
 - نقض الموضوع
 - نقض المحمول
 - نقض الطرفین
- برهان
 - صناعت برهان
 - حقیقت برهان
 - مواد برهان (یقینیات بدیهیه)
 - برهان لمی و انی و اوثق بودن لمی
 - شروط مقدمات برهان (ذاتی ضروری و کلی)
- جدل
 - چیستی یا حقیقت جدل
 - مبادی جدل، اسباب شهرت و اقسام آن
 - فایده و ادوات جدل
 - اقسام محمولات جدل
 - اصناف مواضع
 - اقسام وصایا (مختصه و مشترکه)
- مغالطه
 - حقیقت مغالطه و اسباب ایجاد آن
 - فواید صناعت مغالطه
 - انواع مغالطه (اشاره‌ای به تقسیم مغالطه به مغالطه ذاتی و عرضی و تقسیم مغالطه ذاتی به لفظی و معنوی)

متن درسی: منطق در آئینه معارف اسلامی، (نشر رائد) علی صفر تیموری کیا، محمد ذوقی، علی فتحی، سیدمحمد عالمی

متون محوری:

۱. منطق کاربردی علی اصغر خندان (برخی از مطالب به اختصار مطرح گردد)
۲. علم منطق در پرتو آیات و روایات، غلامرضا محمدزاده (تمرکز بر برهان و مغاطه)

منابع

۱. المنطق، محمدرضا مظفر
۲. منطق، معیار تفکر، سید محمد حکاک
۳. تجرید المنطق، خواجه نصیرالدین طوسی
۴. البصائر النصیریة فی علم المنطق، عمرو بن سهلان ساوی
۵. منطق و تفکر انتقادی، حسن معلمی
۶. معیار اندیشه، عسکری سلیمانی
۷. الجوهر النضید، علامه حلی
۸. المنطقیات، ابونصر فارابی
۹. مغالطات، علی اصغر خندان

پایان نامه

شناسه درس: ۳۰۴۲۴۰۱

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: عملی

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: ارائه یک تحقیق جامع، با تاکید بر مهارت‌ها، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در یک موضوع کلام

اسلامی بر اساس آیین نامه تدوین پایان نامه سطح ۳

ارزشیابی: ۲۰ نمره به ارائه پایان نامه با شرایط آیین نامه اختصاص دارد.

سرفصل: ---

متن درسی: ---

منابع: ---

کلام اسلامی سطح سه ابتدایی
فصل دوس
مہارت‌های پروتگنٹری

مسئله‌یابی و منبع‌یابی

شناسه درس: ۳۰۰۲۲۱۰

تعداد واحد: ۵/۰

نوع واحد: نظری - عملی

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با مسئله‌یابی و مسئله‌شناسی، شناسایی انواع منابع و نحوه ارزش‌گذاری و مهارت استفاده از آنها به منظور بهره‌وری در تدوین پایان‌نامه و انواع مقالات

ارزشیابی: ۱۵ نمره به فعالیت عملی و ۵ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

- تفاوت مشکل، موضوع و مسئله
 - مشکل (تعریف و ویژگی‌های آن)
 - موضوع (تعریف موضوع و ویژگی‌های آن، تتبع موضوع محور و پژوهش مسئله محور)
 - مسئله (تعریف و بیان مسئله، فرآیند عملیاتی طرح مسئله: الف. مواجهه با مشکل ب. تبدیل مشکل به مسئله ج. تدوین فرضیه) اقسام مسئله و خطاهای احتمالی به هنگام انتخاب مسئله، تجزیه مسئله
- منبع؛ اقسام، انواع و ...
 - تعریف منبع
 - اقسام منابع
 - انواع منابع اسناد (کتابخانه‌ای و روش استفاده از آن، اطلاعات الکترونیکی و روش استفاده از آن)
 - راه‌های شناسایی و دسترسی به منابع
 - آشنایی با ملاک‌های اعتبار منابع
 - معرفی کتابخانه‌های تخصصی هر رشته
 - معرفی مهمترین منابع مکتوب و غیر مکتوب هر رشته
 - معرفی اصطلاح‌نامه‌های تخصصی هر رشته و ...

توضیحات: هر طلبه موظف است متناسب با رشته تخصصی یک مسئله را انتخاب و به همراه منابع مرتبط با آن به عنوان فعالیت عملی ارائه نماید.

طرحنامه نویسی

شناسه درس: ۳۰۰۲۲۱۱

تعداد واحد: ۰/۵

نوع واحد: عملی

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با نحوه فصل بندی و طراحی ساختار تحقیق، ایجاد قدرت تشخیص جهت روش مناسب حل مسئله و فرضیه

ارزشیابی: ۲۰ نمره به فعالیت عملی اختصاص دارد.

سرفصل:

○ طرحنامه

- تعریف طرحنامه و اهمیت آن
- معرفی ارکان و عناصر طرحنامه علمی (بیان مسئله، سؤالات اصلی و فرعی، فرضیه‌ها، پیشینه، اهمیت و ضرورت، روش (ناظر به جمع‌آوری داده‌ها، هدف تحقیق، مواجهه با داده‌ها)
- ساختار بندی اجزای تحقیق شامل بخش‌ها، فصل‌ها و گفتارها، اولویت بندی انجام پژوهش، ارائه طرحنامه و...

توضیحات: هر طلبه موظف است یک طرحنامه متناسب با رشته تخصصی خود به عنوان فعالیت عملی ارائه نماید.

فیش نویسی و پردازش اطلاعات

شناسه درس: ۳۰۰۲۲۱۲

تعداد واحد: ۰/۵

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با نحوه تشکیل پرونده علمی، تألیف و ترکیب مناسب اطلاعات گردآوری شده و پردازش آنها
ارزشیابی: ۱۵ نمره به فعالیت عملی و ۵ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

○ فیش نویسی

- معرفی و اهمیت فیش نویسی
- قالب‌های فیش (دستی، رایانه‌ای)
- انواع فیش
- چگونگی انجام فیش برداری
- طبقه بندی فیش‌ها
- ارجاع دهی و انواع آن
- شیوه‌های یادداشت برداری (نقل مستقیم، تلخیص و اقتباس)

○ پردازش اطلاعات

- توصیف، تبیین و توضیح اطلاعات
- تفسیر، تحلیل و انواع آن
- استدلال، تعلیل و ارائه شواهد
- نقد، ارائه نظر، دسته بندی و مقایسه و ...

توضیحات: هر طلبه موظف است متناسب با رشته تخصصی یک موضوع انتخاب و فیش‌های مرتبط به آن را همراه با پردازش اطلاعات به عنوان فعالیت عملی ارائه دهد.

شیوه تدوین پایان نامه

تعداد واحد: ۵/۰

پیش نیاز: ندارد

شناسه درس: ۳۰۰۲۲۱۳

نوع واحد: عملی

هدف: آشنایی با شیوه تدوین و نگارش پایان نامه

ارزشیابی: ۲۰ نمره به فعالیت عملی اختصاص دارد.

سرفصل:

○ تدوین پایان نامه

- شناسایی و آشنایی با شیوه نامه نگارش پایان نامه با توجه به قوانین مرکز
- موضوع یا عنوان پایان نامه
- تنظیم مقدمات، فهرست ها و عنوان بندی، نتیجه گیری، چکیده نویسی و کلیدواژه ها
- شیوه بهره گیری از منابع و تنظیم ارجاعات و فهرست منابع
- سبک های ارجاع دهی و نحوه ارجاع کتاب، مقاله، فرهنگ نامه و دائره المعارف، ارجاع کنفرانس ها و سمینارها و گزارش ها
- ویرایش فنی و محتوایی متن
- ارائه گزارش به اساتید راهنما
- آشنایی با نحوه دفاع از پایان نامه
- نشانه گذاری و صفحه آرایی، ترتیب مباحث و ...

توضیحات: هر طلبه موظف است یک پایان نامه مرتبط با رشته تخصصی خود را بررسی نموده و گزارشی از نقاط قوت و ضعف آن به عنوان فعالیت عملی ارائه دهد.

مقاله‌نویسی

شناسه درس: ۳۰۴۲۲۲۰

تعداد واحد: ۰/۵

نوع واحد: نظری - عملی

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با انواع مقاله و ساختار آن و فرآیند تدوین مقاله به منظور استخراج مقاله علمی از پایان‌نامه و یا

ادامه فعالیت پژوهشی در قالب مقاله‌نویسی پس از فارغ‌التحصیلی

ارزشیابی: ۱۵ نمره به فعالیت عملی و ۵ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

○ آشنایی با ساختار و چگونگی نگارش مقاله علمی پژوهشی و اجزاء آن

- موضوع و عنوان مقاله، نام نویسندگان، چکیده
- واژگان کلیدی، مقدمه (بیان مسئله، تبیین اهداف پژوهش، پیشینه پژوهش، پرسش، تشریح روش‌شناسی مورد استفاده و معرفی ساختار)
- بدنه اصلی مقاله
- نتیجه‌گیری
- منابع و پیوست‌ها
- ارجاع‌دهی و مستندسازی و انواع آن
- شناسایی مجلات تخصصی هر رشته و نکات اساسی در ارسال مقالات به نشریات علمی و ...

توضیحات: هر طلبه موظف است یک مقاله مرتبط با رشته تخصصی خود به عنوان فعالیت عملی ارائه نماید.

روش نقد و تحلیل

تعداد واحد: ۰/۵

پیش‌نیاز: ندارد

شناسه درس: ۳۰۰۲۲۱۴

نوع واحد: نظری - عملی

هدف: افزایش توانمندی طلاب در حوزه نقد و تحلیل در راستای هدف کلان سطح سه

ارزشیابی: ۱۵ نمره به فعالیت عملی و ۵ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

○ روش نقد و تحلیل (مقاله، کتاب، پایان‌نامه و طرح پژوهشی)

- تعریف نقد و انواع آن (نقد درونی و بیرونی)
- اصل تقدم فهم بر نقد، نقد اصول، نقد مبانی و لوازم، نقد ادله
- مواجهه انضمامی و کلی ارزیاب با پژوهش
- نقد و ارزیابی عنوان، چکیده، بیان مسئله و مقدمه، اهداف، پیشینه و بدنه اصلی، نتیجه‌گیری
- اخلاق نقادی و ارزیابی و ...

توضیحات: هر طلبه موظف است یک مقاله یا کتاب یا پایان‌نامه مرتبط با رشته تخصصی خود را نقد و تحلیل نموده و گزارشی از آن

به عنوان فعالیت عملی ارائه نماید.

عناوین جامع رشته کلام اسلامی

ورودی ۱۴۰۰ و مابعد

سال سوم		سال دوم		سال اول	
واحد	عنوان درس	واحد	عنوان درس	واحد	عنوان درس
۲	معرفت شناسی	۳	فقه (۳)	۳	فقه (۱)
۲	کلام استدلالی (معاد)	۲	اصول فقه (۳)	۲	اصول فقه (۱)
۲	تفسیر قرآن (۱)	۲	فلسفه اسلامی (۳)	۲	کلام استدلالی (نبوت)
۲	روش شناسی علم کلام	۳	کلام استدلالی (عدل الهی)	۴	فلسفه اسلامی (۱)
۲	فلسفه دین (۲)	۲	تاریخ کلام اهل سنت	۲	تجزیه و ترکیب
۲	متون تخصصی (کلامی) عربی معاصر	۳	کلام استدلالی (صفات خداوند)	۲	منطق (جبرانی)
۲	متون کلامی (۲)	۲	روش تفسیر قرآن (جبرانی)	۲	کلیات علم کلام (جبرانی)
۲	زبان انگلیسی عمومی (جبرانی)	۰/۵	فیش نویسی و پردازش اطلاعات		
۰/۵	مقاله نویسی	۰/۵	شیوه تدوین پایان نامه		
۰/۵	روش نقد و تحلیل				
۱۷	جمع واحد	۱۸	جمع واحد	۱۷	جمع واحد
۲	مسائل جدید کلامی	۳	فقه (۴)	۳	فقه (۲)
۲	مهارت های مناظره	۲	اصول فقه (۴)	۲	اصول فقه (۲)
۲	فقه الحدیث اعتقادی	۲	متون کلامی (۱)	۲	تاریخ کلام امامیه
۳	کلام تطبیقی بین الادیان	۲	کلام استدلالی (انسان شناسی و جهان شناسی)	۲	کلام استدلالی (اثبات وجود خدا)
۲	زبان انگلیسی تخصصی	۲	فلسفه دین (۱)	۲	کلام استدلالی (امامت)
۲	تاریخ فلسفه غرب	۲	معارف شیعی	۴	فلسفه اسلامی (۲)
۲	تفسیر قرآن (۲)	۲	کلام استدلالی (مهدویت)	۲	منبع شناسی علم کلام (جبرانی)
		۲	منطق فهم حدیث (جبرانی)	۰/۵	مساله یابی و منبع یابی
				۰/۵	طرح نامه نویسی
۱۵	جمع واحد	۱۷	جمع واحد	۱۸	جمع واحد

نیمسال اول

نیمسال دوم

- نکته :** ۱. گذراندن دروس جبرانی با رعایت سقف ۱۸ واحد در هر نیمسال برای طلاب ورودی ۱۴۰۰ و ما بعد الزامی می باشد.
 ۲. طلاب فارغ التحصیل سطح دو با گرایش فلسفه و کلام جامعه الزهرا (س) از گذراندن دروس جبرانی معاف هستند.